

Kivételek mindig vannak

A fegyvertartásról

Elképzeltető, jövőre már nem lesz újságtéma a rendőrök fegyvertartására, -használatára vonatkozó előírás. Mint hírlík, új szolgálati szabályzatuk készül, amelynek példányait a trafikokban is árulják majd. Vagyis míg a most érvényben lévő majdnem titkos, az új már mindenki által hozzáférhető lesz. Egy biztosra vehető, mondta **Barna Sándor megyei főkapitány**, a rendőrség polgári alkalmazottainak, meg az önkénteseknek az új szabályzat szerint sem jár majd fegyver. A használatát pedig az sem írhatja elő halálpontosan, az élet ugyanis teljességgel kiszámíthatatlan eseteket tud produkálni. Ezért mindenkor a rendőr ítéletére, döntésére van bízva, mikor „veti be” a fegyvert.

Általában csak akkor, ha másként — testi kényszerrel könnygázcserő-palackkal, bilincseléssel, gumibottal, kutyával — nem boldogul. A felsoroltakból is látható, a legvégső kényszerítő eszköz a fegyver. S ha már mindenáron használni muszáj a rendőrének, először a levegőbe kell céloznia. Ha még ennek a figyelmeztetésnek sincs hatása, az ellenszegülő támadó testrézére löhet, amíg annak ellenállását meg nem törli. Leggyakrabban végtámadásra céloznak — bár támadó testrészt lehet a fej is — a létfontosságú szervekre vigyáznak. A rendőr szolgálaton kívül, tehát munkaideje letelte után is köteles intézkedni, ha arra okot lát. A Csongrád megyei rendőrök-nél szabadidejükben általában nincs fegyver, haza, il-

letve elvitelét a főkapitány rendkívül indokolt esetben engedélyezi. Mint minden intézkedésről, a fegyver használatáról is jelentés készül, amely a döntés okait is tartalmazza.

A fegyver nemcsak emberre fogható. Előfordulhat például, hogy a házkutatást végző rendőrré rázárják az ajtót. Ez esetben szétlőheti a zárat. Vagy a faluhelyen megvadult, elszabadult bikát is lelőheti a rendőr. Az állatbarátok biztosan nem veszik jó néven, de nem minősül fegyverhasználatnak, ha az állat életét kioltják, sérülést okoznak neki. Hogy a rendőr szolgálaton kívül is viseli-e fegyverét, az mindenkor a közállapottól függ. S van-e önvédelmi fegyverük? Leghelyesebb úgy fogalmazni, nem jellemző: a megyében „civil kézben lévő” fegyverek öttized százaléka rendőréké.

Az év elején majdnem törvény született az önvédelmi eszköz-fegyverhasználatról. Nem lett semmi e legmagasabb szintű jogszabályunkból, akkora ellenállást, ellenszenvet váltott ki a lakosság körében. Így gázpisztoly, riasztópisztoly, légpuska, légpisztoly — egyebek — tartása tilos. Jóllehet számos eset bizonyítja — gondoljanak a szegedi majálisra, Bush elnök magyarországi látogatására, a tarjánási valutaügyre — ezek az eszközök mégis közkezen forog-

nak, Nem árt tudni, tartásuk is szabálysértésnek minősül! A légpuskák -pisztolyok „egy külön ügy”. Kutassanak emlékeikben és biztosan találhatnak önkéntes példát, apák a fiaikat mily szeretettel tanították, tanítgatják célba löni. Figyelmükbe ajánlom, ha 1968 előttről való a fegyver, s erről papírjuk is van, megtartatják, ám lakott területen belül nem használhatják. Ha frissebb évjáratú, akkor baj van/lehet... Kivételt csak a mutatónyosok, valamint az MHSZ-szakosztályok élveznek.

Kik rendelkezhetnek mégis önvédelmi célból fegyvertartási engedéllyel? Vállalatok, intézmények — a megyében 70 — pénzörzés -szállítás céljából. Az ott lévő pisztolyok vállalati tulajdonúak, a rendőrség jelöli ki használatát, továbbá ellenőrző biztonságos tárolását. Régebben vezető beosztású magánszemélyek is kaptak fegyvertartási engedélyt meghatározatlan időre. Számuk a megyében nem éri el az ötszázat, többségük katonatiszt. Hogy miért nem vették meg tőlük is a jogot? Okot, például szándékos bűncselekményt emberemlékezet óta egyikük sem követett el. Legtöbbször úgy van fegyverrel, mint már az autójával, a biciklijével... Hobbiból, szeretetből tartja. Igen ám, de ilyen alapon, ha nekik lehet, nekem vagy önnek például miért nem? Mert a főkapitány úgy fogalmazott, nem nagyon érdemes kérvénnyel folyamodni hozzá. Különben igaza van.

Mag Edit

Szolidaritás Munkásszövetség

A Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség Csongrád megyében levő csoportjai — a megnövekedett létszámra való tekintettel — megyei koordinációs iroda létrehozását határozták el, és megválasztották a megyei ügyvivő testületet.

Ennek tagjai: **Szalárdy István**, a Szolidaritás országos választmányának tagja, **Lovinusz Ferenc** munkahelyi ügyvivő testület tagja, **Tolnai László**, munkahelyi választmány tagja, **Nagy Sándor**, munkahelyi választmány tagja és **Lengyel Zoltán**, munkahelyi választmány tagja.

Az ügyvivő testület kéri az újonnan alakuló csoportokat, hogy a kölcsönös segítségnyújtás érdekében mielőbb csatlakozzanak a Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség Csongrád megyei testületéhez.

Levélcím: Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség, 6701 Szeged, Postafiók 766.

Ópusztaszer megtartja lakóit

Az ópusztaszeri gondozási központban tegnap megtartott közéleti tanácsulésen a szakigazgatási szervnek az utóbbi három évben végzett munkáját elemezve megállapították: a beadványok, kérelmek növekvő száma a megnehezedett életkörülmények következménye. Az életszínvonal érezhető csökkenésével egyre többen fordulnak rendkívüli, vagy rendszeres szociális segítségért a tanácshoz. Ennek ellenére Ópusztaszer lakosságának elvándorlása stagnál — a község megtartó ereje nő. Ezt bizonyítja az építési telkek, illetve a környékbeli tanyák iránt újonnan jelentkező kereslet is.

A tanácsulés második részében egyebek között új tanácsrendeletet alkottak, melynek célja a mezőgazdasági hasznosítású földek övezetbe sorolása, valamint a külterületi telekalakítás szabályainak megállapítása.

A szegedi elnökség ötletei

Népfronttitkárt — pályázattal

Elég volt a kapott sebek nyilatogatásából, az önmarcangolásból. Talpra kell állni a népfreontosoknak, ha a társadalmi közélet színterén akarnak maradni. Nagyjából így jellemezhető a tegnap, hétfőn tartott városi kibővített népfreontelnökségi ülés hangulata.

A Bartók művelődési központ nagyertermében rendezett tanácskozáson a résztvevők arról is megbeszélés-sodhattak, talpra is lehet állni, összefogással, okos gondolatokkal, jó szervezéssel. Ezeket a célokat szolgálta **Abraham László ügyvéd**, megyei népfreontelnök frappáns előadásával,

amelyben a mozgalom aktuális kérdéseit eszeltte. A szegedi ügyvezető elnökség sem tétlenkedett az elmúlt hetekben: elkészítették egy *programnyilatkozat* és egy *felhívás tervezetét*. Mindkettő a szegedi népfreont-célkitűzések, feladatok operatív iránymutatásául szolgál — majd. Az előterjesztője, **Zsiga Attila** külön hangsúlyozta a dokumentumok „tervezetszintjét”, mert az ügyvezető elnökség semmiképp sem akarja elképzeléseit ráerőszakolni az aktivistákra. (A jelenlevők életük is rögtön a lehetőség-gel, és hozzáadták saját ötleteiket.)

Minthogy Szegednek jelen pillanatban nincs *népfreonttitkára*, döntöttek a megüresedett poszt betöltésének módjáról. Aszerint *pályázatot hirdetnek*, s a jelentkezők közül, majd a népfreontkongresszus után tartandó városi értekezletükön választanak titkárt. Egyébként a dokumentumokat is akkor öntik végleges formába. Annak vitája még nagyban tartott, amikor a népfreontosok által szervezett lakossági fórumra — témája a rendőrség munkája volt — már nagyban gyülekeztek a város polgárai kinn az előtérben.

M. E.

Több mint tizenötezen

Hétfőn reggel a győri határőrkerület parancsnokságán az MTI munkatársát arról informálták, hogy a Hegyeshalmon át az NSZK-ba távozott NDK-állampolgárok száma már 15 ezer fölé emelkedett. Szombaton és vasárnap 1951-en távoztak. Sopronnál a hét végén mindössze 80-an vették igénybe a távozási lehetőséget. A két pihenőnapon 129-en lépték át illegálisan a magyar-csehszlovák határt, közülük 128 NDK-beli és egy csehszlovák állampolgár. Nyolcvanheten a Dunát úszták át Rajka és Esztergom között.

Az MSZMP kongresszusa előtt

Reformtézisek a múltból

A kongresszusi előkészületek során viszonylag kevés szó esik a múltértékelésről. Várhatóan a tanácskozáson sem ez lesz a leghangsúlyosabb napirendi pont. A küldöttek néhány napja kapták kézhez a reformkörök jelentését a platformmegyeztetésről. Ennek néhány — a múltértékeléssel kapcsolatos — tételemondattát mindenképpen érdemes a szelesebb közvélemény elé tárni:

Az elmúlt évtizedek modernizációs kísérlete zsákutcának bizonyult. Az elmúlt 40 év során létező rendszer nem tekinthető sem szocialista formációnak, sem afelé mutató közvetlen alternatívának. A kialakult hatalmi elit politikai magántulajdonként kezelte az ország javait. A szocializmus egyrészt a szocialista mozgalom történelmi korlátok által meghatározott, ellen-

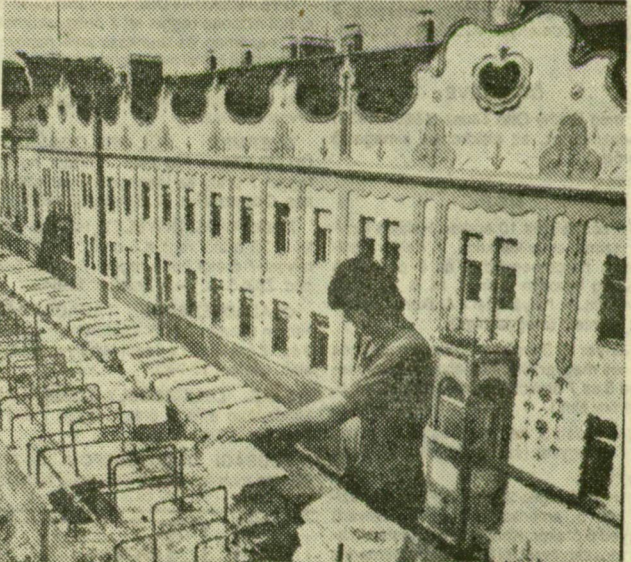
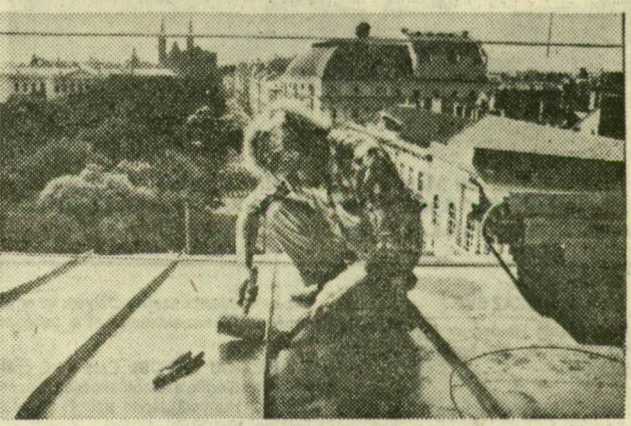
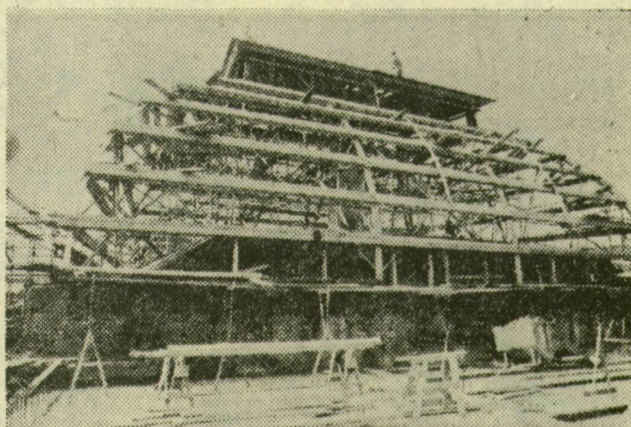
forradalmi értékű eltorzulásának terméke, másrészt sikertelen válaszkísérlet modernizációs kihívásokra. 1948 és 1951 között Magyarországon az elnyomás újintézménye született meg: „a politikai ipari művek”. Ennek keretében a párt-élitek tulajdonként működő nagyvállalati szféra vált a kizsákmányolás fő intézményévé. A párt ebben a rendszerben nem más, mint a kizsákmányolás és elnyomás politikai fedőszerve. 1953-tól kísérlet indult a rendszer legdurvább vonásainak felszámolására. A békés módosítás eszközei azonban csődöt mondtak 1958 őszén. Az 1962 és 1972 közötti időszak „az önkormánylatozó, puha diktatúra aranykora”. Lassanként érvényesülni kezdett a kulturális, tudományos területek egy részének szűk és törekény autonómiája. A

széles társadalmi rétegek is részesedtek a modernizációs morzsákból. A külső és belső adósságok mellett megkezdődik a társadalom „ember-vagyonának” az önkizsákmányoló felélése. 1972 és 75 között megtörténik az utolsó esélyek eljátszása is. A konzervatív erők kerekednek felül, és kihasználva a világgpiaci hitel-túlkínálatot, az országot adósságcspadba hajszolták. 1978 és 1989 között az adósságválság megoldása címen az erőforrások lassú és egyenletes kimerítése zajlik. A hetvenes években a kulturális, a 80-as években a politikai engedelmességet mondja fel a társadalom — beleértve a párttagság jelentős csoportjait —. Az 1988 májusi pártértekezleten a régi pártvezetés leváltásával megkezdődött a fordulat.

B. I.

Hungária-krónika

Eső előtt — kupola

Ezek a szeptember végi, ajándékba kapott meleg napok jól jöttek a régi Hungi felújításán dolgozóknak. Mégsem mindegy, nyakukba szakad-e egy kiadós őszi eső, vagy nekivetközve illeszthetik össze sorra, egymás után a megemelt tetőszint kupolájának új elemeit! Az acél vázzerkezet és a szelemen fölé már a vörösréz borítást illesztik — védve így az alsóbb szinteket. Ott sem múlnak tétlenül a napok, ugyanis: a pincében már a gépészeti vezetékeket kezdik szerelni, a felsőbb emeleten „válaszfalaznak”, szervízliftet szerelnek a Délép brigádjai. Az utolsó fődém elemei is a helyükre kerülnek hamarosan, vélhetően eső előtti „köpönyegként”. (Gyenes Kálmán felvételein az építkezés egy-egy látványos mozzanatát örökítette meg)